

О.Б. Веліченко, В.С. Проценко, К.М. Сухий

ДО 85 РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА ХІМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ФЕЛІКСА ЙОСИПОВИЧА ДАНИЛОВА

ННІ «Український державний хіміко-технологічний університет»
Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро, Україна

DOI: 10.32434/0321-4095-2025-161-4-122-123



4 липня 2025 року відзначив свій 85-річний ювілей Фелікс Йосипович Данилов, видатний український вчений, відомий організатор національної електрохімічної науки, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, доктор хімічних наук, професор кафедри фізичної хімії та головний науковий співробітник Науково-дослідного інституту Гальванохімії Українського державного університету науки і технологій.

Протягом понад півстоліття професор Данилов невтомно поєднує наукові дослідження,

викладацьку діяльність і організаційну роботу. Ще студентом Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту під керівництвом проф. В.В. Стендера він здійснював свої перші експериментальні дослідження у галузі електрохімії, вивчаючи закономірності електроосадження марганцю. Після закінчення інституту здобув цінний практичний досвід на гальванічному виробництві Південного машинобудівного заводу, а з 1964 р. розпочав навчання в аспірантурі ДХТІ під керівництвом проф. М.О. Лошкарьова.

У 1967 р. Фелікс Йосипович захистив кандидатську дисертацію, а в 1985 р. – докторську, ці дослідження були присвячені кінетиці та термодинаміці електроосадження металів за участю поверхнево активних речовин. Ці наукові роботи, виконані на високому теоретичному й експериментальному рівні, отримали визнання від видатних електрохіміків того часу.

Наукові здобутки проф. Данилова стали фундаментом для розвитку прогресивних гальванохімічних технологій цинкування, кадміювання, хромування, а також осадження низки інших металів і сплавів. Він створив низку оригінальних методів дослідження адсорбційних процесів на електродах, розробив температурно адсорбційний підхід до оцінювання термодинамічних параметрів адсорбції ПАР і вперше розкрив природу «компенсаційного ефекту» у процесах такого типу.

У 1975 року за ініціативою Ф.Й. Данилова була створена Проблемна науково дослідною лабораторія електроосадження металів (нині НДІ Гальванохімії), якою він керував від її започаткування, а з 1994 року до 2023 року очолював

© О.Б. Веліченко, В.С. Проценко, К.М. Сухий, 2025



This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

A.B. Velichenko, V.S. Protsenko, K.M. Sukhyu

цей інститут як директор. Протягом 1986–2013 рр. він також очолював кафедру фізичної хімії УДХТУ (об'єднаний з Університетом науки і технологій у 2023 р.), гідно продовжуючи традиції таких видатних вчених як Л.В. Писаржевський, А.І. Бродський і М.О. Лошкар'єв.

Особливе місце в його доробку займають дослідження електроосадження металів за умов адсорбції полімерів і поліелектролітичних комплексів, застосування нових типів водних електролітів і іонних рідин, а також вивчення фото- і електрокаталітичних властивостей гальванопокрыттів. Понад 60 кандидатів і 6 докторів наук захистили дисертації під його керівництвом і консультуванням, а власний науковий доробок проф. Данилова налічує понад 550 публікацій і 60 патентів. Зокрема, станом на початок липня 2025 року, у науко-метричній базі Scopus містяться записи про 204 його публікації, на які зроблено понад 3680 цитувань, а власний індекс Хірша професора Ф.Й. Данилова становить $h=32$, що є не тільки найвищим показником серед усіх працівників УДУНТ, але й одним з найвагоміших результатів серед усіх науковців України.

Проф. Ф.Й. Данилов також активно долучений до науково організаційної роботи: є головою Спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора хімічних наук за спеціальністю 02.00.05 — електрохімія, членом міжнародного електрохімічного товариства ISE, віце президентом Українського електрохімічного товариства та Української асоціації корозіоністів, головним редактором журналу «Питання хімії та хімічної технології».

У 2019 році указом Президента України проф. Ф.Й. Данилов був удостоєний Державної премії України в галузі науки і техніки за вагомий внесок у розвиток сучасної електрохімії і електрохімічного матеріалознавства.

Колеги та учні завжди відзначають його принциповість, вимогливість, порядність, людяність і безмежну відданість науці.

Шановний Феліксе Йосиповичу! Прийміть наші щирі вітання з нагоди 85-річного ювілею. Бажаємо Вам міцного здоров'я, невгасимої творчої енергії, нових наукових звершень і щасливих хвилин у колі родини та друзів. Нехай кожен день приносить радість відкриттів і заслужені визнання!

ON THE 85TH ANNIVERSARY OF DOCTOR OF CHEMICAL SCIENCES, PROFESSOR FELIX IOSYPOVYCH DANILOV

A.B. Velichenko, V.S. Protsenko, K.M. Sukhyy

**Ukrainian State University of Science and Technologies,
Dnipro, Ukraine**

This communication is devoted to the 85th anniversary of the birthday of Professor F.I. Danilov, Editor-in-Chief of the journal «Voprosy Khimii i Khimicheskoi Tekhnologii». He has made a great contribution to the modern electrochemistry and metal finishing. The communication describes the main stages of the life and research activities of Prof. F.I. Danilov.

Keywords: anniversary; research activities; electrochemistry; electroplating; metal finishing.